

Una (intensa) setmana amb 23 premis Nobel

La trobada entre premis Nobel i joves investigadors, que té lloc cada any a la bonica ciutat alemanya de Lindau, té alguna cosa especial. No tots els dies hom té l'oportunitat de conviure amb 23 premis Nobel i 580 investigadors provinents de 67 països. És una ocasió per posar en contacte a persones (siguin premiats o estudiants) amb trajectòries vitals ben diferents que comparteixen interessos i il·lusions i que s'han enfrontat (o ho hauran de fer) a obstacles i preocupacions semblants.

Així, estudiants de diferents nacionalitats hem pogut d'una banda conèixer de primera mà els treballs mereixedors de tan prestigiós guardó i, no menys important, hem pogut enraonar a bastament amb les persones que els han dut a terme.

Aquesta trobada de premis Nobel, que arriba ja la seva 59 edició, ha estat dedicada enguany a la Química. Un aplec sobre aquesta matèria no sempre suscita gran interès entre el públic en general. Tanmateix, és difícil imaginar una disciplina capaç d'afrontar tants problemes en la nostra societat actual. L'efecte hivernacle, la detecció i el tractament de malalties o el desenvolupament de processos que permetin una síntesi més eficient de productes d'ús quotidià són exemples del ventall de qüestions que va ser abordat durant la nostra intensa setmana a Lindau.

En particular, el debat sobre el canvi climàtic va estar molt present en tot el simposi mitjançant taules rodones en les quals els joves investigadors feien arribar les seves preguntes a un comitè d'experts. Encara que ja ningú discuteix la necessitat de desenvolupar energies netes i eficaces, sí que suscita debat el fet que s'hagi o no d'invertir diners per utilitzar la tecnologia actual, que té en general un rendiment molt baix.

Convèncer la gent per que compri cotxes però que no els faci servir.

No menys polèmica és la necessitat de limitar el creixement de la població mundial o la manera d'encaixar l'anomenat desenvolupament sostenible amb el model econòmic vigent. Com va expressar amb claredat Mario J. Molina (premi Nobel de Química 1995) la paradoxa ideal fora "convèncer la gent per que compri cotxes però que no els faci servir". Sembla que són pocs els que discuteixen la "veritat incòmoda" de la difícil compatibilitat entre desenvolupament sostenible i creixement econòmic, però les respostes són encara més incòmodes, si això és encara possible.

Com he dit al començament, en aquesta trobada es tractava de potenciar la interacció entre premiats i joves investigadors, no només en les sessions de discussió vespertines, sinó també en els diferents esdeveniments socials. El contingut de les sessions de discussió variava des d'aspectes purament científics fins a qüestions de caire més personal: com podem saber quan cal perseverar o abandonar una matèria? Com cal adreçar la teva recerca i les teves pròpies inquietuds sense dependre dels criteris imposats des dels comitès avaluadors? De quina manera podem compaginar feina i família? Són qüestions antigues, que es continuen plantejant els joves investigadors procedents de diferents parts del globus.

Per descomptat no es pot esperar que ningú doni solució universal a qüestions d'aquest tipus, però resulta encoratjador veure que algun dels premiats confessa planerament que a vegades feien el que podien (i no sempre el que volien) i, per descomptat, sense assolir la més mínima idea de la importància que anava adquirint el seu treball.

Com explicava Richard R. Ernst (Premi Nobel de Química, 1991) en les èpoques de més treball, en les que no disposava de temps per a res més, ell tractava de mantenir en el seu cap totes les aficions i passatemps que li agradaria estar fent, i aquesta il·lusion l'ajudava a superar els períodes de tensió. Actualment, dedica gran part del seu temps lliure a l'estudi de l'art i la cultura tibetana.

L'experiència d'assistir a la trobada de Lindau és enriquidora no només per la presència dels premis Nobel, sinó també per la possibilitat d'escoltar les inquietuds de joves de tot el món. La inspiració per als joves científics no només provindrà de benintencionats consells, sinó de les moltes preguntes que allà van quedar sense resposta. Tot i que Marie Curie (Premi Nobel de Física el 1903 i Premi Nobel de Química el 1911) va dir "la ciència tracta de coses, no de persones ", la dimensió social de la ciència es va posar de manifest durant tot el simposi. Tant per a (intentar) solucionar els problemes als quals ens enfrontem com per a participar activament en l'educació, els científics tenim més capacitat per contribuir a la societat del que ens sembla en el nostre dia a dia al laboratori.

I està bé que vingui un premi Nobel a recordar-ho.

Helena Herrero